

2. Jeżeli właściciele gruntów nie wypełniają obowiązków, o których mowa w art. 11 — 14, w terminach, rozmiarze i w sposób ustalony przez biura gromadzkich rad narodowych — obowiązki te wykonują zastępczo biura tych rad stosownie do przepisów o postępowaniu przymusowym w administracji.

Art. 16. Organy administracji rolnej prezydiów powiatowych rad narodowych sprawują bezpośredni nadzór nad stanem urządzeń melioracji wodnych i sposobem ich eksploatacji, zapewniają nadzór techniczny oraz w miarę możliwości odpłatne zaopatrywanie zainteresowanych właścicieli gruntów w materiały niezbędne do wykonania i konserwacji urządzeń melioracji wodnych półpodstawowych i szczegółowych.

Rozdział IV.

Przepisy karne.

Art. 17. 1. Kto niszczy lub uszkadza urządzenia melioracji wodnych, podlega karze grzywny do 3.000 złotych, jeżeli inne przepisy karne nie przewidują kary wyższej.

2. Kto mimo upomnienia biura gromadzkiej rady narodowej nie wykonuje obowiązku konserwacji urządzeń melioracji wodnych (art. 11 ust. 2, art. 12, art. 13 i art. 14), podlega karze grzywny do 1.000 złotych. Jeżeli do konserwacji urządzeń melioracji wodnych jest obowiązana osoba prawna lub instytucja państwowa, karę nakłada się na osobę, której powierzono konserwację tych urządzeń.

3. Niezależnie od kary określonej w ust. 1 sprawca może być zobowiązany do uiszczenia na rzecz obowiązanego do utrzymywania urządzeń melioracji wodnych odszkodowania w wysokości wartości wyrządzonej szkody.

4. Orzekanie w sprawach wymienionych w ust. 1, 2 i 3 następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

Art. 18. Budowa urządzeń wodnych melioracji półpodstawowych i szczegółowych rozpoczęta przez Państwo przed wejściem w życie ustawy podlega wykończeniu według zasad dotychczasowych.

Art. 19. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 13 lipca 1939 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. Nr 64, poz. 428),
- 2) przepisy ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. z 1928 r. Nr 62, poz. 574) sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

137

USTAWA

z dnia 22 maja 1958 r.

o gospodarowaniu terenami torfowymi.

Art. 1. 1. Sprawy gospodarowania terenami torfowymi należą do zakresu działania Ministra Rolnictwa.

2. Przez gospodarowanie terenami torfowymi rozumie się ustalanie kierunków użytkowania torfowisk oraz działalność w zakresie rolniczego wykorzystania tych torfowisk.

Art. 2. 1. Na eksploatację złóż torfowych potrzebne jest zezwolenie.

2. Przez eksploatację złóż torfowych rozumie się powierzchniowe i głębinowe wydobywanie torfu dla celów przemysłowych, opałowych, leczniczych i rolniczych.

3. Nie wymaga się zezwolenia na wydobywanie torfu z własnych gruntów na potrzeby własnego gospodarstwa rolnego lub domowego. Wydobywający torf ma obowiązek zagospodarowania potorfi. Zasady tego zagospodarowania określi Minister Rolnictwa w drodze rozporządzenia.

Art. 3. 1. Zezwoleń na eksploatację złóż torfowych udziela organ administracji rolnej prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej.

2. Jeżeli obszar zamierzonej eksploatacji przekracza 20 ha, zezwolenia udziela organ administracji rolnej prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego określi w drodze rozporządzenia:

1) rodzaj dokumentacji, jaka powinna być przedstawiona łącznie z wnioskiem o wydanie zezwolenia na eksploatację torfu, oraz wymagania, do których zachowania eksploatający złoża torfowe może być zobowiązany w zezwoleniu na eksploatację w zakresie czasu eksploatacji, pozostawienia odpowiedniej warstwy ochronnej na dnie wykopu, zagospodarowania potorfi i innych zabiegów, które powinny być podjęte w zależności od charakteru danego złoża,

2) tryb wydawania zezwoleń na eksploatację złóż torfowych na terenach leśnych.

4. Przepisy określone w ust. 3 w zakresie dokumentacji złóż torfowych Minister Rolnictwa wydaje ponadto w uzgodnieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Geologii.

Art. 4. 1. Zakazuje się wydobywania torfu, nie wyłączając przypadków określonych w art. 2 ust. 3:

1) z terenów położonych w odległości mniejszej niż 50 m od drzewostanów leśnych, wałów przeciwpowodziowych, od linii brzegowych rzek oraz kanałów o szerokości dna ponad 3 m, jeżeli kanały te są czynnymi urządzeniami wodno-melioracyjnymi,

2) z torfowisk stanowiących grunty orne, ogrody warzywne i owocowe lub zmeliorowane łąki i pastwiska o wyrównanej powierzchni i dobrym stanie darni,

3) z terenów leśnych zadrzewionych o bonitacji siedliska IV klasy i wyższej w stosunku do sosny, świerka i jodły, a II klasy w stosunku do olszy i brzozy.

2. Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia ustanowić zakaz wydobywania torfu o określonej miąższości i popielności.

Art. 5. 1. Zezwolenia na eksploatację torfu można odmówić:

- 1) jeżeli torfowisko objęte jest planami robót wodno-melioracyjnych, których realizacja ma nastąpić w ciągu najbliższych 3 lat,
- 2) jeżeli jako osady podtorfowe występują sapropel i wapno łąkowe, a wcześniejsza eksploatacja torfu na inne cele niż lecznicze uniemożliwiłaby lub utrudniała wydobycie tych sapropeli lub wapna łąkowego.

2. Zezwolenia na eksploatację torfu na cele opałowe nie udziela się, jeżeli torf nadaje się na cele przemysłowe (ściółka i płyty torfowe) lub na cele lecznicze (borowina).

3. W przypadkach, gdy zezwolenie na eksploatację torfu nie jest wymagane (art. 2 ust. 3), organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej może zakazać tej eksploatacji, jeżeli zachodzą okoliczności określone w ust. 1 i 2.

Art. 6. 1. Jeżeli dla zorganizowania bądź prawidłowego prowadzenia eksploatacji złoża torfowego przez jednostkę państwową lub spółdzielczą potrzebne są grunty nie stanowiące własności Państwa i położone w bezpośrednim sąsiedztwie złoża — organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej na wniosek zainteresowanej jednostki może zezwolić jej na czasowe zajęcie tego gruntu.

2. Zezwolenie na czasowe zajęcie gruntu może być wydane na okres nie dłuższy niż 3 lata. W przypadkach szczególnie uzasadnionych okres ten może być przedłużony na następne dwa lata.

3. Decyzje dotyczące zezwoleń określonych w ust. 1 i 2 są natychmiast wykonalne.

Art. 7. 1. Osobom korzystającym z gruntu, które wskutek zajęcia tego gruntu (art. 6) poniosły straty, należy się od-

szkodowanie od jednostek, na rzecz których ustanowiono czasowe zajęcie gruntu.

2. O wysokości odszkodowania (ust. 1) orzeka organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej.

3. Wysokość odszkodowania ustala się po zasięgnięciu opinii rzeczoznawców. Opinia rzeczoznawców powinna zawierać szczegółowe uzasadnienie.

Art. 8. 1. Odszkodowanie za straty w zasiewach i pło-
nach powinno być wypłacone w terminie 15 dni od dnia doręczenia orzeczenia organu administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej ustalającego wysokość odszkodowania.

2. Prawomocnie ustalona pozostała część odszkodowania płatna jest w równych ratach rocznych, z tym że ostatnia rata tego odszkodowania powinna być wypłacona najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od dnia ustania zajęcia gruntu.

Art. 9. Przychód z tytułu odszkodowania wypłaconego stosownie do art. 8 wolny jest od podatku dochodowego.

Art. 10. 1. Kto wykracza przeciwko przepisom art. 2, art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 3 oraz przepisom rozporządzeń wydanych na podstawie ustawy — podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł.

2. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 11. Znosi się Urząd Gospodarki Torfowej.

Art. 12. 1. Tracą moc: dekret z dnia 24 czerwca 1953 r. o eksploatacji złóż torfowych (Dz. U. Nr 33, poz. 135) oraz w zakresie unormowanym niniejszą ustawą art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1956 r. o zniesieniu i zmianach podporządkowania niektórych urzędów centralnych (Dz. U. Nr 54, poz. 246).

2. W art. 4 ustawy z dnia 22 marca 1957 r. o zmianach w organizacji i zakresie działania naczelnych organów administracji państwowej w niektórych gałęziach przemysłu, budownictwa i komunikacji (Dz. U. Nr 17, poz. 86) skreśla się wyrazy „przemysłu torfowego i gospodarki torfowej”.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

138

USTAWA

z dnia 22 maja 1958 r.

o terenach dla budownictwa domów jednorodzinnych w miastach i osiedlach.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Terenami dla budownictwa domów jednorodzinnych — zwanymi w dalszych przepisach „terenami budownictwa jednorodzinnego” — są tereny, na których zgodnie z planową zabudową może być realizowane budownictwo domów jednorodzinnych i małych domów mieszkalnych ze środków własnych ludności.

Art. 2. 1. Tereny budownictwa jednorodzinnego wyznaczają prezydium rad narodowych właściwe do opracowania planów zagospodarowania przestrzennego w drodze uchwał powziętych w oparciu o te plany, a w braku takich planów — w oparciu o wytyczne do tych planów.

2. Prezes Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury ustali w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej i innymi zainteresowanymi ministrami wytyczne dla wyznaczania terenów budownictwa jednorodzinnego.